

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

An American Newspaper published in the Lithuanian Language,
that circulates thruout the U. S. A., and Foreign Countries.
Founded in 1888. Yearly Subscription: United States, \$5.00;
1/2 Year \$3.00; Foreign Countries \$6.00. Adver. Rates on Application

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANAY AND A STRS., MAHANAY CITY, PA. U. S. A.

DU-KART SANVAITINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA

Prenumerata: Suvienuose Valstijose \$5 Metams; \$3 1/2 Metams;
Kitose Viespatystese \$6.00 Metams; \$3.50 1/2 Metams

Laiszkus ir Pinigus visados siuskite ant szio adreso:

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANAY AND A STRS., MAHANAY CITY, PA. U. S. A.

No. 47

(ENTERED AT THE MAHANAY CITY, PA.
POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.)

MAHANAY CITY, PA. BIRZELIS, PETNYCZIA 13, 1947 (JUNE, FRIDAY 13, 1947)

V. L. Boczkowski, Editor and Xer.

58 METAS

SPROGIMAS ANT LAIVO

Isz Amerikos Mainieriai Protestuoja

UNIONTOWN, PA. — Apie desimtus tukstancziu minksztos anglies mainieriu nutare nedirbti, kad parodzius savo nepasitenkinima su naujais instatymais kuriuos Senatas su Kongresu nustate, ir kurie dabar tik laukia Prezidento Trumano pasiraszymo.

Mainieriu atstovai ir unijos vadai sako kad czia mainieriai nestraikuoja, bet tik neina in darba kad visi zinotu kad mainieriams nepatinka visi tie nauji instatymai priesz unijas. Szitie instatymai uzdraustu ir nepaveilntu mainieriams straikuoti kai valdzia visas mainas sugrazins kompanijoms Birzelio, (June) trisdeszimta diena.

Daug kitu mainieriu sako kad jie taip pat nedirbs, nors visi sako kad czia ne straikos, ir kad jie jokiu instatymu ar jokio kontrakto nesulauzo.

KAREIVIS NUZUDYTAS

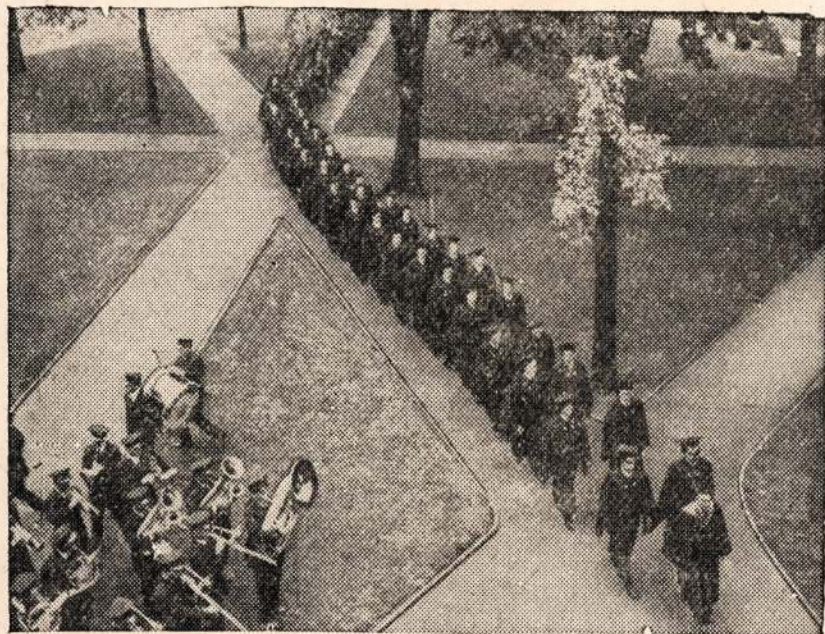
PHILADELPHIA, PA. — Dvidešimtis dviejų metų veteranas, pargryžęs iš vaiko kareivis, Francis L. Devon, buvo ant smert nuszautas kai jis važiuo automobiliu. Jis pargryžęs iš vaiko dirbo ant geležinkelio.

Du telefono kompanijos darbininkai dirbo szlia tos vietos kur szita nelaime atsitiko. Jie du sako jie mate kai Francis Devono automobilis paliko vieskelį ir sudužo in stulpą. Kai automobilis sudužo, jiedu mate kai jaunas vyrukas greitai iszlipo isz automobiliaus ir pabego.

Policija greitai pribuvo ir rado kad Francis Devon buvo nuszautas. Kulka pataike stacziai in smegenis. Kai Francis Devon buvo nuszautas bedraivinant savo automobilį, automobilis paliko kelia ir atsimusze in stulpą. Stulpas puoliau truko ir sudauze stoga automobiliaus. Policija rado apie trisdeszimtis dolerių jo kieszeniuse. Jie taipgi rado ir revolveri su kuriuo jis buvo nuszautas.

Apie penkios deszimtis policijantu dabar jieszko to žmogžudžio. Jie speja kad tas jaunas vyrukas praszei rados, ir pasakui norejo kareivi apvogti. Kai kareivis pasiprieszino, jis buvo ant smert nuszautas. Kareivis važiuo isz Philadelphia in Media.

Gyvenimo Kryžkeliai; Mokslo Metu Užbaigimas

Tukstancziai kolegistu ir szimtai tukstancziu studentu užbaigia ar už keliu dienu užbaigs savo mokslo kursus ir stos in gyvenima. Jie stos in gyvenima kuri ju tevai jiems prirengė. Vieni pabaigę savo kursus vienoje mokykloje ir dabar rengiasi stoti in kitas, augstszesnes mokyklas, kiti jau visiszkai užbaigę savo mokslo metus ir dabar stos in darba ir in gyvenima.

Sziais metais daug daugiau moksleiviu ir studentu baigia savo mokslus ir stoja in darba ar in darbo jieszkajima. Už tai, bus ir isz tikruju yra daug sunkiau darbas susirasti.

Visos žmonijos viltis yra szituose studentuose, kuriu pareiga yra taika surasti ir palaikyti. Musu mokytos jaunuomenes pareiga yra ta taika invykinti ir palaikyti.

GAISRAS PHILADELPHIJOJE

PHILADELPHIA, PA. — Didelis trokas su 7,000 gorcziu gazolino pataike in elektros stulpą ir užsidege. Iszkilo toks didelis gaisras kad net szeszi namai užsidege priemiestyje, Roxborough. Penki žmones buvo suzeisti. Gazolinas pasipyle po visa ulyczia ir užsidege.

Troko draiverys greitai iszsoko isz to savo troko ir taip iszsigelbejo. Elektros dratai buvo nutraukti ir buvo pavojus kad kas tuos dratus nepasiektu ar ant ju neužsilptu. Isz tokio didelio gaisro da laime kad daugiau nebuvo suzeista.

MONGOLAI KINIJOJE

NANKING, KINIJA. — Ateina patikrintos žinios isz Kinijos, kad galingi ir žiaurus Mongolai insibriove in Singkiang apylinke. Szitiems Mongolams stojo in pagelba Rusijos kariszkis eroplanai.

Szitos žinios buvo kelias dienas sulaikytos ir rasztojams nebuvo valia nieko sakyti apie tuos susikirtimus ir užpuolimus bet dabar jau ateina žinios kurios yra patikrintos ir teisingos.

Keturi Rusijos kariszki eroplanai skrido pirma Mongolu kareiviu ir žude ir naikino kareivius ir taip sau žmones.

Karaliene Motina

Velyviausias paveikslas Anglijos Karalienes Marijos kuri apvaikszciojo savo asztuoniasdeszimta gimtadienio diena. Ji neszioja paveikslus savo vaiko, Karaliaus Jurgio Szesztojo ir savo velionio vyro. Ji gerai iszrodo del savo metu.

Kiek galima sužinoti, tai Mongolai insibriove apie du szimtu myliu in Kinijos kraszta.

Jau beveik koki metai kaip joku žinių isz szitos apylinkes neiszeina. Iki dabar Kinijos kariszka valdzia nieko nesake priesz Ruskus ir nenorejo Rusijos inzeisti, nors jau seniai buvo zinoma, kad Kiniecziai su Ruskiais nesutinka Dairen ir Port Arthur uostuose.

Szitos vietose taip pasidare keblu ir pavojinga kad Generalissimo Chiang Kai-shek pa-

siunte ten geriausia savo Generala Chang Chih-Chung kaip Gubernatorių Sinkiang apygardoje.

Czia Kiniecziai Komunistai ir Mongolai su Rusijos pagelba stengiasi valdzia panaikinti. Kinijos valdzia nesitiki kad bus galima czia pristatyti gana valdzios kareiviu atsikirsti.

Po karo, Mongolai gavo savo nepriklausomybe, bet visos žinios kurios isz tu krasztu ateina, parodo, kad tikrumoje, Mongolai yra po Rusijos prieziura ir valdzia.

Geriau Po Rusijos Valdžia

BUDAPESZTAS, VENGRIJA. — Lajos Dinnyes, naujas Vengrijos Premieras ir perdem Komunistas, vieszai sako kad jo valdzia ir jo krasztas stengsis kuo geriausiai sugyventi su savo kaimynu Rusija, ir kad niekas negali tos teises nuo jo ar nuo jo kraszto atimti.

Per pasisznekejima su Užsienio Atstovais, naujas premieras sake kad jis pasirenges eiti stacziai in Suvienuotu Tautu Sanjunga ir in visus klausimus atsakyti ir iszaiszkinti kad jam ir jo krasztui geriausias rojus po Rusijos valdzia.

Lajos Dinnyes buvo paskirtas Vengrijos Premieru kai teisinetas Premieras Ference Nagy, pasitrauke isz valdzios ir tarybos, nes jis nenorejo nieko kados tureti su Komunistais ar Rusijos raugalu. Premieras Nagy vos-ne-vos spejo iszsineszdinti isz savo kraszto, pirm negu ji butu sueme ir suaresztave. Kai Komunistai sueme ir suaresztavo jo partijos sekretorius Bela Kovacs buvo suimtas ir suaresztuotas. Premieras nujaute kad ir jam tas pats laukia, ir už tai jis pabego ir apsigyveno Szveicarijoje.

Dabar czia viskas labai sumaiszyta. Abudu Premierai viens kita Komunistu ir iszdaviku pravardziuoja. Sunku atirasti teisybe. Gal vien tik tie kurie tenai gyvena gali tikrai pasakyti katras juodas, ir katras raudonas.

MOKSLAS PAVIRTO IN BIZNĮ

NEW YORK. — Szi menesi universitetuose, kolegijose, ir visose kitokiose mokyklose jauni vyrai ir merginos lauks isz eiles gauti savo diplomus, mokslo metu užbaigimo paliudinimus.

Kvieczia Kanada Remti Trumano Nusistatyma

17 Jureiviu Sužeista Ant Kariszko Laivo Philadelphia, Pa.; 10,000 Minksztos Anglies Mainieriai Straikuoja Uniontown, Pa.; Rusijos Kariszki Eropalai Mongolams In Talka

Szitie paliudinimai szandien nieko bendra neturi su mokslu; jie tik parodo kiek valandų studentas ar moksleivis iszsedejo mokykloje, kaip ilgai jis mokslo suola szilde, o ne kiek jis iszmoka ar moka.

Kolegija reikalauja kad studentas 124 valandas mokykloje isztupetu, ir tada jam garbinagai ir iszkilmingai suteikia paliudinima kad jis jau bausis mokslinecius.

Tukstancziai studentu szandien eina mokslus ne mokintis, bet insisukti in sziltas vietas ir sau turteli susikrauti. Dabar mokslo paliudinimai yra kolegijose gaminami kaip automobiliai fabrikuose. Szitoks nukrypimas nuo mokslo nera mums in sveikata.

Szandien tokia paliudinimai isz musu kolegiju mažai ka reiszkia. Ir tie paliudinimai viens kitam nelygus, nors taip pat užsivadina; jie neparodo nei ka nei kiek tas studentas iszmoko ar moka.

Isz to paczio universiteto iszeina taip sau paprastas studentelis ir tikras mokslinecius, ir abudu toki pati paliudinima gauna. Isz to paliudinimo mes nieko negalime žinoti apie tu dviejų studentu gabumus, mokslus ar trukumus.

Visur studentai, baigdami savo mokslus neszioja tas keturkampes kepuraites ir tuos ilgaskvernus paltus, kurie pareina isz Lotyniszko paprocio, nors visi tie studentai nei žodžio Lotynu kalbos nežino, jie Graiku madas palaiko, bet nei žodžio Graiku kalbos nemoka. Jie ne tik tai ka svetimu kalbu nemoka, bet net ir Anglu kalbos gerai nemoka.

Mokslinecziai szandien apgailestauja, kad randasi per daug studentu, kuriems ne mokslas bet biznis rupi.

PHILADELPHIA, PA. — Kariszkas laivas "Valley Forge" kuris veže kariszka tavora, buvo Philadelphia uoste ir kaž kaip ten atsitiko, kad keli pecziai susprogo ir szutinantis garas pasileido per visa laiva.

Septyniolika jureiviu buvo apszutinti ar kitaip suzeisti. Doktorai nuo kitu kariszku laivu greitai pribuvo in pagelba.

Karininkai sako, kad laivas dabar per daug inkaites ir negalima gerai prie jo prieiti pažiureti kas ten atsitiko. Jie nenori daugiau vandenio ant jo pilti, kad nesugadinus daug tavoro ir visokiu brangių intaisų, ir už tai, jie dabar lauks pakol inkaites laivas pats savaime atausz ir tada jie ves savo tyrinejimus.

OTTAWA, CANADA. — Prez. Trumanas kalbejo in Kanados Taryba ir kviete Kanados valdzia sykiu su Amerika pastoti Sovietams kelia Europoje.

Jo kalba in Kanados Taryba kaip tik in laika buvo, nes tik keliomis dienomis priesz tai, Komunistai su Sovietu pagelba paeme in savo rankas Vengrijos valdzia. Jis stacziai vardu nepaminejo Rusijos, bet visi kurie jo kalbos klausiesi, suprato, kad jis apie nieka kita nekalba, kaip tik apie Rusija.

Prezidentas Trumanas teipgi pasake Kanados Tarybai, kad Amerika nori su Kanada palaikyti vienybe kariszkuose reikaluose ir susitarti, kad Kanada tokius paczius ginklus gaminu kaip ir Amerika. Szitokia sutartis jau yra rengiama su Pietu Amerikos krasztais. Kanadiecziai visur Prez. Trumana gražiai ir tikamai prieme ir parode savo palankuma.

Kas Girdet

Skaitytojai dažnai prisiminę Redakcijai laiszkus, kuriuos jie gauna iš savo giminių ar pažinstamų Europoje. Jie praszo kad mes tuos laiszkus išspauzdintume laikrastyje. Mes mielu noru taip padarytume, jeigu nesibijotume didesnes nelaimės atnešti tiems, jūsu dragams ar giminėms.

Ne visados galima laikrastyje rasztyti kas raszome laiszkuose, nes nežinia kas ta laikrasztį pasiskaitys ir kaip tas žinias pavartuos.

Viena toki labai jautru laiszką mums prisiunte vienas mūsų geras skaitytojas iš New Boston, Mich. Del atsargos mes nei jo vardo nei giminės vardo ezia neskelbisme. Gana pasakytį kad laiszkas atėjo iš Vokietijos:

“Brangus Dede ir Dediene!

Dekojame už laiszką, kuris mums nūdzugino nes iš Lietuvos. Sakykite, ar Jus toki iš Lietuvos gavote, ar perspausdinot. (Pavarde) iš New York mums ir prisiunte laiszką iš Lietuvos, bet turinys tas pats. Mes nežinome kas ji rasze. Pasakykite, deduk, nuo savės laiszka mano vaikams, bet apie mane neraszkykite, bile žino kad asz gyva, bet paklausinėkite kaip jie gyvena, ar turi koki gyvuli. Mažu jie paraszys ka savo ranka, o mes pažinsime ju raszta. Gyvenimas neimmanas, nes visas Vilkaviszko apskritys, ugnis ir vanduo.

Jus raszkykite nuo savės, nes pas mus vieni susirasze ir padekojo, kad išpirko bilietą in Sibiri. (Matote, kodėl redakcija bijo vardu skelbti!) Tai ir mes bijome kad nepakenktume! Jiems ir taip sunku be tevo ir motinos, naszlaicziams. Kodėl, deduk, neparaszi taip ilgai man laiszko? Gerai kad jus laimingai visa szejmyna gyvenat, o mane iztikio nelaimė: neturiu vyro ir dviejų vaikų. Iz gauto laiszko man neaiszku ar jie gyvena. Asz atsimenu kai jus iszvažiavot, da kol užmirszau, ilgai verkian. O jus, kai mane nelaimė iztikio nenorite nei laiszko parasztyti.

Klausiate, ar labai vargstu?

Tai nereikia nei klausti. Gyvename lageriuos. Barakai lentiniai, 30 laipsnių šalčio. Gyvename, ir ko laukiame nežinome. Gyvename kad ner kur dingti. Jei nebūtu Rusai-Bolszevikai tevyneje, butume iklupszti parėje ir ant pliko laužo apsigyvene. Esame benamių žmones. Pankaszai turi lizdu, žverys urvus, o mes nieko neturime!

Kur mus ateitis nublokz neaiszku. Gal butume laimingesni karo lauke žuve, negu dabar kasdien szirdies skauszas. Žmones pradeda patys jiesztoti iszeities: Vienus atsiima gėrmines in Amerika, Kanada. Dabar, kol kas, sveika ir gyva ir taip gyvenu. Nedirbanti gamnienkis cigaretis in sanvaite, o už cigareta gaunu silke. Iki asztuoniolikos metu dukters negauna. Taigi asz gaunu tik vieną. Kito szaltinio neturiu. Eulviu pas Vokieczius užsidirbome.

Ach, toks gyvenimas; gyvenai kad turi gyventi. Blogiausia su maistu. Norcziau kad kau-

lus parsineseziau, bet gal pri-truks jiegu. Brangieji, žodžiais neiszeikiszi savo padeties. Pamanykite; szejmyna iszblaszkyta, turtas žuve, amžinas skausmas ir szirdies ilgesys paliko.

Kas darosi Lietuvoje jus pui-kiai žinote iš laikraszczių, o pas mus net atvažiuoja ir patys papasakoja ka kenzia tie žmones, kurie už tiesa kovoja.

Dede, ar gavote nuo manes ankscziu laiszką? Iz jūsu gavau tik pirma. Asz galvojau kad jus ir gyvo jau nera. Kaip gerai gyveni tai žmogus ir pami-rszti kad reikia parasztyti. Kiek turite szejmynos? Gal jau dukros isztekejusios? Kaip ži-nome isz ankscziu gyvenate—

Mes tuom kart esame svei-kos ir laimingos, to paties lin-kime ir jūms. Pasiliekaime, laukiančios nuo jūsu laiszkuczių. Sudiev.

(Pasirasztyta)

Szitokiū laiszku ar in ji pa-naszū mes gauname szimtus. Visi ta pati raszo, visi taip pat nusiskundžia, ir visi taip pat su baimė raszo kad. Jie kitus neintartu ar patys neinklinto.

Ne tik Lietuvoje žmones bi-josi Bolszevikų, bet ir Vokietij-oje, net ir tose vietose kur Amerikos kariuomene valdo ir prižiūri. Sovietai Komunistai daug intakos ir įjegos turi net in Amerikos valdancioje kariuomeneje. Komunistai yra szelpiami ir palaikomi iz UNRRA izdo pinigų, ir su UNRRA duoda Komunistams pavolini-ma savo propaganda skelbti ir benamius terminius gražumų ar piktumų gražinti in tuos krasztus iz kur jie yra pabėge.

“TEVO DIENA”

Pripuola Nedėlio; Birželio 15-ta Diena 1947m.

Jis greičiausiai pernyksz-czia skrybele neszuoja, jo ran-kos kauletos ir pirsztai atgru-be, apdaužyti ir pamelynave, jo marszkiniai aprempeje ir susi-riaukszeje, jo sermege jam gal per didele ar per mažą, jo keli-nes neprosytos ir padribusios kaip koks tuszczias bulviu mai-szas, jo barzda gal neskusta ir iszrodo kaip nupjautu javu ra-zai, jo dinerke, kurią jis nesza-si in darba gal inlenkta, apdau-žyta ir sulankstyta. Bet nesa-kyk kad jis Senis, nes jis tavo tevas!

Jis per metu metus zulinosi ir gal kreivom kojom antinu kesojo, besirupindamas savo szejmynele sutverti ir palaikyti. Jis nei syki neatsisake nei dirbti nei paaukoti savo darba ir prakaita savo vaikams.

Nors kiti daug geriau mus pažinstą ir žino kokie skarmalai, praszciokeliai mes esame, bet tavo tevas vis laiko tavo kaipo geriausiu ir gudriausiu vaiku ant viso svieto.

Gal tu dabar jau plaukus vi-sokiais kvepianciziais aliejais tepi, naujausios mados drabu-žius neszioji, gal jau cigaretas kabo tau nuo lupos, ir gal tu nei cento neparneszi namo po peles, ir kaip Sekminiu ver-sziukas straksi tarp merginu. Bet, tas Senis, kuri tu taip grei-tai pralenkei kadaise pirszosi ir laimejo meile ir draugyste geriausios moteries ant szio svieto, — tavo Motinos!

Su visu tavo nauju mokslu, su visomis tavo madomis ir su visais tavo taisyklėmis strakse-jimais, jeigu tau pasiseks tiek nuveikti, kiek Tavo Tevas nu-veike, mes tau gyvam garbes paminkla pastatysime!

APIE LIETUVOS VASARA

Nors dabar jau nera nei Lie-tuvos nei Lietuviszkos Vasa-ros, kada visi laukai skambė-davo sziaunomis dainomis ir gražiomis giesmėmis, bet visgi isz prisiminimu gražesnes pra-cities, mes ezia, Amerikos Va-saros laiku prisimename,

Lietuvos Vasara

Linksma Lietuvia kaimuose tavo, Kada nuo darbo gryzt prakai-tave Su dalgems, grebliais, moterys, vyrai.

Kiek tada balsu in dangu kyla, Kaip miszakai skamba, kada dainuoja, Gražu ir dainos kada nutyla Ir pareina banda koja už kojos.

Eina eilemis, galvas iszkele, Rainuoti jaučziai, karves juod-marges, Paskui bega avys ir piemenelis, Eidams uoliaja, norint nu-varges.

Gražios ir naktys, debesys juodas, Kada ant dangaus pamažu skirias; Iz po ju menulis iszlysdams rodos,

Ir apszvieczia laukus ir tam-sias girias.

Bažnyczios tavo yra visos pilnos, Nes Dievo žodi tenai visi girdi, Nemažiaus meiles ten kaip grožybes. Ir klausos žmones, o ne stovylos.

O kad priesz suma visi, kaip vienas, Iz szirdies szaukia: Pul-kim ant Keliu,” Bedievis verkt turi kiekvie-nas, Tiket iszmoksta nuo mus vaikeliu!

KAIP AMERIKON-ISKAS MIESTAS ISZSIVYSTE

Yonkers, New Yorke valsti-joj nesenei minejo savo 300 gimtadieni. Europoje tokio se-numo miestas yra jaunas mies-tas. Bet Amerike — kur senia-sias miestas, St. Augustine, Floridoj buvo insteigtas 1565 metuose. Yonkers yra tikrai se-nas miestas.

Per tris szimtus metu szis naujos mados iszdirbtiszkas miestas vystesi ir prie to iszsi-vystijimo prisidejo ne žmones vienos tautines kilmes, bet žmones daug tautiniu kilmiu, visi atvyko iz ana puse maru rasti progą naujoje szalyje.

Pirmas gyventojas buvo ad-vokatas iz Hollandijos, Ad-riaen van der Donek. Jis laivu plauke Hudson upe, iszlipo iz laivo kur Napperahm upe in-plauke in Hudson upe ir tenais apsiostojes insteigė malūną. Bu-vo 1646 m., 23 metai po instei-gimu pirmos apsigyvenimo

vietos ant Manhattan Salos.

Tame szimtmetyje, Anglai inyeike Hollandus. Yonkers ta-da tapo dalis Anglu kolonijos New Yorke ir priskaitytas prie Frederick Philipse nejudina-mo turto. Philipse nebuvo Ang-las. Jis gime Czekoslovakioj. 1779 m., po Revoliucijos karu, New Yorke valstija isznaikino didesnius dvarus.

Asztuonioliktame szimtmetyje ir pradzioje devyniolikto Yonkers buvo kaimas, su gra-žiomis ukems, malūnais ir kal-viu szapoms. Jos vandenine jie-ga pritrauke Hollandus kolo-nistus, Anglus ir daug kitu nauju gyventojų isz seno pa-saulio ir isz kitur in nauja pa-sauli. Yonkers žymiai priside-jo prie iszdirbtiszko am-žiaus.

Ir kada Yonkers iszdirbystos augo, lygiai augo gyventojų skaiczius. Veliausios, 1940 m. United States (Amerikos) Cen-zas, užrasze 142,598 gy-ventojus Yonkers. Yonkers vy-rai ir moterys atvyko iz Itali-jos, Lenkijos, Airijos, Szkoti-jos, Vokietijos, Czekoslovak-i-jos, Anglijos, Rusijos, Szvedi-jos, Austrijos, Kanados, Ven-grijos ir daug kitu mažesniu szaliu. Sunku spėti kaip žmo-nes isz tu invairiu krasztu ten nuvyko.

1854 m. Vokiecziai insteigė dainu draugija. 1869 m. jie pradejo savo bažnyczia.

Lenkai rado Yonkers apie 1863 m. veliau insteigė Szv. Kazimiero bažnyczia. Yonkers Slovakai yra tarpe seniausiu Slovaku koloniju Amerike. Gal-limas daiktas kad pirmieji Slo-vakai atvyko 1884 m. 1887 m. jie pradejo/apdraudos draugija ir kaip kiti piliecziai jie pasta-ve savo bažnyczia. Yonkers sziaudien yra trys kartos Slo-vaku kilmes parapijecziau. Di-desne dalis gime Amerikoje.

Pirmas Žydiszkas Sinagogas insteigtas 1887 m. Nariai buvo iz Vengrijos. 1892 m. Ukrai-niecziai insteigė bažnyczia. Pa-cziu metu Rusai pradejo atvykti in Yonkers. Czia randasi daug žmonių Italu kilmes. Jie pradejo atvykti 1900 m., ir da-bar ten leidžia laikrasztį. Suo-miai turi du laikraszczius nuo 1910 m., ir Karpat-Rusai turi

savo tautiszka nama ir savait-rasti. Pagal Yonkers tradiciju, Graikai seke Italus. Jie turi sa-vo klubus, savo bažnyczia. Vi-si Graikai veikimai supasi ap-link viena Graike kuri nenul-stanceziai dirba savo žmonių la-bui daugeli metu.

Visos tautines grupes, religi-nes ir rasines dalyvavo sukaktyje, ir Yonkers miestas di-džiojasi savo tukstanczių gy-ventojų nuveikimais.

— C. C. F. A. U.

PONAS IR PAVARGELIS

VAŽIAVO turtingas ponas ir vežesi daug pinigų. Beva-žiudamas eme kažin kaip tuos pinigus ir pamete. Tikrai labai toli nuvažiaves, susigriebe, kad neturi pinigų. Ir numane ponas, ties kuriuo daigtu juos pamete, bet negryžo atgal, tar-damas: “Pinigų asz pakanka-mai turu, o tu pagryžes jau vis tiek, tur but, nerasiu, nes ar-maža žmonių kelias eina ir va-žiuoja? Lai juos dievai, ne-gaisziosiu del ju.” Ir nuvažia-vo sau.

O tuos jo pinigus tikrai jau ir buvo rades vienas vargdienis žmogus. Ejo jisai keliu ir pa-mate juodini maiszeli. Paemes pažiurejo, pinigai! Parsinesze juos namo ir paslepe, o žmone-se paskelbe, kad pametusi at-siszauktu ir atsiimtu. Bet nie-kas ju neatsiszauke, tai taip ir liko jie tam pavargeliui.

Bet ka-gi jam daryt su tokia daugybe pinigų? Kur juos det? Galvojo, galvojo žmogelis, ir nusipirko už juos dvara. In sa-vo senąja trobele inleido kita pavargeli, visai bekampi žmo-gu, savo rudine pakabino toje trobeleje ant pantos, o pats ge-riau apsitaisė ir iszejo in nau-ją dvara szejmininkaut.

Po kiek metu, tais pacziais keliais vel važiavo ponas. Be-važiudamas susilauke vakaro, o pamates netoli dvara, pasuko in ji ir apsinakvojo. Pakelevis szirdingai buvo priimtas. Ma-lonus szejmininkas vaizsino ir kalbino svezia, bet ir svezias nesigailejo žodžio, o vienu tar-

pu insiszneces tare: “Sziam kraszte asz jau esu buves: Anais metais, tada ir tada, asz važiauvau ezia keliais ir pame-cziau daug pinigų. Atsimenu gerai atsimenu szį krasztą.”

“Taip,” tare szejmininkas, “visaip pasitaiko pakeleivini žmogui: Vienam tenka rasti, kitam pamesti.” Ir juodu daug persnekejo per visa vakara, kol ejo gult.

Ryta po pusrycziu szejminin-kas pasiule ponui iszeiti pažiu-ret dvaro ir svezias su mielu noru sutiko. Visur apvaiksz-ciojes, viska apžiurejes, svezia pasidžiauge, kad rupestin-gai viskas tvarkoma, lyg kam ypatingai butu saugomi tie vi-si turtai, ir jau norejo važiuot sau, bet szejmininkas da sulai-ke svezia: “Eiva,” sako: “Da viena gyvenima parody-siu tamstai.”

Ir nusivede poną per lauka in savo senąja trobele. “Sztai,” sako: “Mano tikrasis gyvenimas, mano namai, ku-damas: “Pinigų asz pakanka-mai turu, o tu pagryžes jau vis tiek, tur but, nerasiu, nes ar-maža žmonių kelias eina ir va-žiuoja? Lai juos dievai, ne-gaisziosiu del ju.” Ir nuvažia-vo sau.

Ir nusikabino jis nuo pantos ta rudine, o szvarka nusivilko, sakydamas: “Atsiimk, ponui dvara ir net szita szvarka, nes isz visko matau, kad tie pini-gai tada tamstos buvo pamesti, todėl viska tamstai ir graži-nu!”

Ponas, kartu ir stebėjosi ir džiauges, kad atsirado jo pa-mestasis turtas, bet neprieme isz žmogaus nieko! “Dovanoju tau,” sako: “Ir ta dvara ir vis-ka, ka tu insigijai, už tavo gera szirdi ir didžią tiesybe. O man pakaks ir tu turtu, kuriuos asz turiu savo žinioje.”

Ir ponas, pagryžes isz tos trobeles in naują dvara, da pasivieszejo pas szirdingą žmogų ir paskui linksmas gry-žo in savo gimtuosius dvarus. Taip tasai žmogus ir paveldejo dvara. GALAS.

PRIE MUSZIOS

(Tasa Nuo 3 Puslapio)

mes apimtas, sumiszes, senis vis kartojo:

— Vieszpatie, iszklausyk musu maldas, o praszymas mu-su tegul pas tave ateina. Viesz-patie, iszklausyk.

Vilnims upeje siubuoiant priesz jo akis ant vandens kil-nojosi žmogaus kunas. Plaukai driekesi ant vandens pavirszio, lyg tos ilgosios žoles, augan-cios ežero dugne. Iszsižiojes, gerkle pilna vandens; vanduo vis plauna, sakalauja dvi per-liniu dantu eili. Akys labai pra-skeistos, baisiai žiūri in seną Galini. Žmogus atsikvotejes, tris kartus perzeņėjo nuode-minga auka ir, skaudama szir-dimi, skubiai nesze in sodžiu liudna naujiena szvento Jono ryma.

Leto vejalis dvelkimas atne-sze po sumos Pasvalio varpu sutartines. Jiems garsiai pri-tare, vienvardis izz Krinczino. Tuomet Petro draugo jo duobei atbede pirma velena tarp pla-cziuos vinksznos ir seno kry-žiaus ant Teviszkes kapelin. Žolynu lapai ir žiedai vaini-kuose ant seno kryžiaus nespe-jo nuvysti, kaip jauna Petra uždare jo amžinamę gyvenime, gausiai apvainikuodami jo du-ris.

Dabar kas metal jaunūmone redo Petro kapa ir seną kryžiu. Kaipo ženklas liudnios atmin-ties po jaunikaiczių, ant jo ka-po auga du pasodinti dieme-džiai, kurie per amžius ilgisi žiedu, tolygiai jannam Petru ant visados užmigusiam meiles ilgesyje.

Nuo to laiko Szvento Jono nakti nera atsisztojusi žmogaus koja, nei teviszkieczio, nei isz apylinkes, ant Teviszkes kape liu po senu kryžiumi. Po vaka-riniu gaidžiu, kas metas Szven-to Jono nakti, keliasi Petras isz kape ir eina linkui Muszos, kur jo valtele, nors ta nelaiminga diena tap sudėginta, laukia jo prie kraszto. Petras sedasi in ja ir smarkiai iriasi tiesiog in ver-peta, bet jis jam jau nekludo. Lygiai pusianaktyj jis ateina ir vandens pavirsziu sklysta jo daina, kurioje jis tai verkia, tai džiaugiasi:

“Žydrute, žvaigždele, Skubek, asz laukiu; Ateik, szirdele, Atbek, asz szaukiu.

Kam ten kenteti, Be laiko džuti, Rasoj žydoti, Ateik ezia buti.

Verpeto dausoj Liuosai skraidysi; Nakties tamsoj Ju neb'matysi.

Ateik, Žydrute, Szirdele laukia. Sudiev, auszrute In kapa szaukia.”

Viskas gyvenime bega savais takais. Viskas mainosi. Senos žaidzos užgija, užleisdamos vieta naujoms. Tik Žydrutes szirdis liko ta pati, be atmai-nos. Ir kiekvienas Muszio van-danelio suszlamėjimas, Žydrutei priejus prie jos, skaudžiai veria jos szirdi žibios, aszaros rieda per anksti suvystusi, kita-dos skaistu jos veidą.

— G A L A S —

Jiems Viskas Insipyko

Francuzai isz prigimties yra karszto kraujo ir labai greitai ir rustingai supyksta. Czia matome kas atsitiko kai Francuzams insipyko vi-si tie suvaržymai maisto Di-

jon mieste, Francuzijoje. Jie visa sztora sudauze, viska iszmete ir paskui paliko szaukadmi: “Panaikinkite visus suvaržymus. Mums jau insipyko szitas jungas

neszti!” Jie iszvarze visas knygas ir popieras ir paskui uždege visus varžymu san-raszus.

PRIE MUSZIOS

SAULE pasislepe už miszko.

Vakarine blanda vis tamse-jo iki saulolaidžiai visai iszny-ko. Petras szi vakar buvo toks neramus, kad ir po sun-kaus dienos darbo jo megiamai, gardieji barszcziai netrauke jo prie stalo. Motina pažysta kiekviena savo vaiko žingsni ir, patemijus Petra esant ne to-kiu, kokiū jis visuomet esti, klausinėjo ar kas blogo nenuti-ko lauke, ar neserga?

Nors jis stengesi but papras-tu ir linksmu, sake, kad viskas gerai, bet motinos szirdis, tai gydytojas, kurio liga neapgau-na. Ji mate ka tai neaiszkaus. Ji mate savo mylima vaika skausmo kankinama. Bet Petro užsigynimas tik tyliai liepe jai temyt. Jai, kaipp motinai, no-rejosi klausit Petro, prispirt ji, kad pasisakytu, kas jam yra. Bet vel motinos meile neleido kankint jau ir taip kenczian-czia szirdi. Petra slėge tik jam žinoma priezastis, motina, ne-žinojimas.

Ji valde szejmyna, visi na-mai buvo jos rankose, bet eida-ma, užmirszdavo, kur beinan-ti, ka bedaranti. Viskas krito jai isz jos ranku. Nei auku ži-bantisi Dievo Motinos paveiks-las jos neramino. Spaude ja lyg sunkus aknuo. Lyg nusidejimo rykszte vis vare isz vienos vic-tos in kita.

Petras stengesi but papras-tu, valge vakariene, vienok ro-des, kad szauksztas jo rankoje buvo inbruktas jam pirma kar-ta jo gyvenime. Gardi juoda duona jam buvo apkartus.

Nors Jonukas su inkvepinu pasakojo apie voveri, kaip sziaudien ja gaude miszke. Nors mergaieziu sidabrinis juokas skambejo, dabinantį artojaus lizda, bet Petras nieko negirdejo. Visos tos grožės jis nemate. Vien klaukus paveiks-lai už dangos tyezojosi isz jo. Jo akyse szilta tamsa vis au-go ir augo. Jis skubiai apleido grincezia, kad ant minkszto szieno pasilikus vienam su sa-vo mintimis, pilnomis kanki-nanczio nežinojimo; kad su-laukt miego, kaip isztroszkusi, apvytus žolute gyvybe žer-in-cijos rasos.

Ne szilko maigytae audime Petras paniro žaliame, suvytu-siame sziene. Po jo paties dal-gie mirusios žolutes glose savo szvelnumu jo veida, ji visa; gaudesi prie jo, lyg labai, la-bai myledamos ji. Invariū žo-lucziu kvapsnis liuliavo aplin-kui. Bet Petrui buvo sunku ir czia. Szienas buvo szurksztus ir karsztas; paszoneje kieta, ar-ba galva spaude. O saldus ar-to-jaus miegas, žavingu sapnu vykstykluose, nuskrido labai toli su paskutiniais saulutes spinduliais. Prakaitas plove ji, galva kaito. O ten kampuose, tarytum, kas szaipesti isz jo, dantis kaleno. Daresi klaiku. Jam rodesi, kad jis jau girdi, kaip kas ten isz szieno gilumos atlanda. Tai nematyti tyariniai tik baisius nagus gnianzo ir tyko ji griebt. Naktine tamsa kibzdejo nematytais reginiais. Ji szurpas purte. Kas dejosi su juom, Petras ne atmine, tik pa-juto, kaip naktinis vesus veje-lis padvelke in jo veida ir dul-sus sugingzdejimas senu dar-žines duru jam primine, kad jis

jau lauke. Petras ejo, lyg dva-sia, lyg debeselis, vejo nesza-mas. Ejo tiesiog per kluona, per tvoras. Kleties dideles, dvi-gubos durys sulaike ji. Lyg burtu galybe, staigai stojos priesz Petra tamsi ketvirtainė, prapersza, kurioje jis tamsios nakties vystykluose inziurejo baltą stovyla. Nuszvito jo akys, nuslinko sunkumas nuo skau-damos szirdies. Žydrute pri-gludo prie Petro apkabino ji szvelniomis meiles rankomis. Petras jaute jos kietai besi-glaudžiancio prie jo kuno drugnuma. Jaute jos tanku kvepavima, krutines kilnoji-masi. Žydrutes szirdis, tartum, jo krutineje plake. Dvi gyvybi apglobe viena vele, viena meile, vienas neisznatuotas troszki-mas, troszkiimas paine jos szir-di, kad Žydrutes krutineje plaktu Petro szirdis. Ir lyg ve-jalis, kuomet tyktulėliai suo-szia, Žydrute praszneko:

— Pražudys mane, mane nieku nekalta mergele, pražu-dys mano tikras tevas. O Dieve Motina, apdenk mane savo be-galine meile; atitolink ta gran-džia ateiti nuo mano takelio. Žinai, Petruk, mane tevas ati-duoda už Laukinio. O, kaip jis begediszkai žiuri! Taip atrodo, kad jis su manim nieko bendro neturi, tik vien su tetusziu deg-tine geria ir jie sau snekasi vieni. Tos biaurios akys, lyg al-kanos žveries dantys. O Jezau, kuris perejai begalines kan-czias priglauks mane! Kaip lengva butu visa amžiu buti verge, bet ne jo, ne Laukinio moterim. Verkiau szi vakara, kaip skaudžiomis ryksztėmis nuaplakta, kada jis iszvažiavo. Motute, lyg szeszelis vaiks-zioja, nedrysta tetusziui prie-szintis, žinai koks jis. Kaip tu geras, Petruk, kaip mielas. Tarpus ir skaistus mano žo-lyneliai tveria man roju tavo meiles erdveje. Saulutes žerej-mas taip skaistus, tarsi, vien-tas tavo meile dusuoja. Ir sztai ma-tau, jau atslenska, jau arti, tam-si lyg pragaro dugnas juoda siena, mano nelaime, mano var-

:: JUOKAI ::

Ko Greicziau, Tai Geriau

Jurgis — Petrai, praszau ant krikstynu, sunu susilau-kiau!

Petras — Ar jau?

Jurgis — Kodel klausai, ar jau?

Petras — Nagi, da bus tik penki menesiai kaip po ve-seilei!

Jurgis — Žinai, ko grei-cziau tai geriau!

Prisipažino Prie Teisybes

Vyras — Jau tu man ne-kalbek ir neužtertinek galvos kad tu eini atlankyti sergan-czia Mariute. Nemeluok biauurybe, jeigu nori tai asz tau pasakysiu kur tu tran-kaisi ir pas ka eini!

Pati — Acziū! Nesikarsz-cziuok taip daug, asz pati ži-nau!

gas. Amžinai užges man var-gsziai skaisceioji saulute. Be lai-ko nuvyš žalios rutos ant mano kasu; užbles mano laime ir be rupesczio dieneles pranyks, nu-

BALTRUVIENE

Jau mano balandeles, Kaip tai nekuriuos Rockves motereles,

Tai megsta byra, Gal niekur taip ne yra, Niekad nebuna gana, Gere, o vyrai tik pundina, Iszpurte veidai, Nossys iszrodo melynai, Negerai szirdeles darote, Jeigu tokia girtuoklyste varote,

Ba viska pragerete, Ir da pundorū jieszkote, Kad ir bile kokis užtrytuot, Tai ir ta loska turetū, Ir vaiku iszsižadetu, Kad rangalo gautu.

* * * Vargas, tikras vargas, Svietas baisiai margas, Dievulis bausme užleis,

Ta ant savo nepaleis, Juk kas darosi, Tegul Dievas myli! O kodel visi tyli? Jan gana, gana, Net žvirbliai czirpina, Ant tu visu nedorybiu, Ir ant visokiū biauurybiu, Žeme dreba,

Daug žmoniū žana, Matomai nuo Dievo žanklai, O pataisos tarp žmoniū nematai, Skiresi tarp saves Katalikai, Nuo tevu skiresi ir vaikai, Už niek viskas,

In visur kur tik dirstelesi tai biauurybe, Apmauda visur, o visur Ne yra teisybes niekur, Nuo turtuoliu,

Lyg vargsziu ubagu, Jeigu katruos Dievulis da kiek užlaikys,

Tai visko ant svieto pamatys, Laikas bega,

O su laiku artinasi ir vargai, Žmonyja sumažes,

Ba ne visi dalaikyt gales!

* * * Kokia motina tankiai buna ir dukte,

Taip žmones kalba, Kad jeigu motina paleistuvauja,

Tai ir dukrele taip daro,

Kaip tai ana sanvaite Karbone paviete buvo, Motinele in lakupa pakliuvo, Už darbilius savo dukreles, Da nesuaugusios monkes, Už tokius darbus sunkiai atsakys,

Kada pas Dieva atsilankys, Kaip pabaiga svieto bus, Isz amžino miego pabus, Dantimis baisiai griesz, Kada velniai ja in pekla nesz.

SKAITYKIT

"SAULE" PLATINKIT!

plasnos in nesugryžtama szali, apleisdamos mane kancziose in aszarose.

Greitu žingsniu dienai atei-nant storos kleties durys leng-vai užsivere paskui Petra.

Petras, lyg sumiszes, lyg pro-to netekes, tai sau vienas sne-ka; tai, ka bedirbdamas, pakels ranka ir užmirszta stovi yalan-dele nepasikrutindamas. Vi-durdienio skaistumas, jau tam-si naktis. Lyg žverelis paszau-tas savyje dejuoja, Petro szirdi sklydina kancziu, szirdi, taip gausiai iszpuoszta erszkecziu vainikais, jei bent tik tas su-pras, kuris mylejo ir kentejo už tai.

Atejo ir seniai laukta diena priesz Szventa Jona. Teviskes mergaites ir berniukai taresi eit in Pasvali in atlaidus. Jiem rupejo netiek senas dievnamis ant Levenes kranto; nei gran-dus kamendoriaus pamoks-las, ne tiek giesmininku gražu su-tartinis giedojimas, kiek pasi-gerejimas suplankusiomis isz atokiu aplinkiniu kaimu minio-mis. Bet vakaras, kuris jau greit, greit ateis, savo gyvu-mu, aiskiai žadejo labai daug smagumo. Nevienas skambus žodis, tai skaistuos, tai links-mo draugo pasieke ir Petro, nes jis tik ir buvo smarkiausiu su-eigu szirdis. Sueiga be Petro vistiek, kaip sakalas kletkoje.

Teviskieciai gerai pažino-jo vakarus priesz Szventa Jona nes kiekvienas tokis vakaras daug žadejo, o da daugiau da-ve.

Vakarine prieblanda jau den-ge banguojanczia Musza, žalius laukus, kaima. Pradingus pas-kuiniams saulute palydovams, kurie da valanda raundonavo vakaruose, nuejo ir menulis ten kur toli per melsva dangū. Už-stojo naktis. O, kas mate ta nakti Teviszkiose, Lietuvis padangeje, tas mines ja iki pil-kos žemeles dienu. Aplinku tamsu. Dienos kaitra pakeite vos dvelkiantis vejalis. Galinio liepose gegute tai vaitoja liud-nai, tai juokiasi, kvatoja. Laksztigale Žydrutes darze-lyje verkia ir juokiasi be palio-vo. Tai vos girdimas, užmirsz-tantis letas giesmeles aideji-mas. Tai vel suszvilps szintai ju besliejancziu, besimainan-cziu garsiam skambesy. Czia putpelos balsas eina isz lauko, ten pempes sveikinasi. Oras pilnas žaliuojanczios ir žydin-czios gamtos kvapsniu taip ir glosto gyvybe. O likimo galybe leisk man ir asz apleisu savo gyvenimo taka, kad tik amži-nai joje pasilikus. Miela szven-tos tevynes padange, priimk nors mano sapnus po savo skraiste!

Tuom tarpu kaimo kryžiai jau buvo apredyti. Burys mer-gaieziu ir berniuku sparcziai darbavosi: kas geles tvarte, kas vainikus pyne ir netrukus visi ejo in laukus kryžiu redyt. Jau buvo velyva nakties yalan-da, kada visi atejo ant senu ka-peliu, kur po placzia vinksma stovejo vienas senas kryžius; antra senatve pakirto.

Vienas bernaieziu, neszes kopeczikes, pastate jas prie likusio kryžiaus, o Elzbieta Szlamaite pasilipo, persimijo kryžiaus zenklą pabucziavo nukryziuoto Jezaus paveikslo kojās. Pradejus vainikus de-liot raisziot, ji sako:

— Szita Dievo muka per ke-lis metus, kaip asz atmenu, bu-vo Žydrutes dalis. Kiekviena

vakara priesz Szventa Jona, szi kryžiu tik ji redydavo. Sziaudien jos nera jau musu tarpe, tai asz patarnauišu Die-vui už ja.

— Asz manau, Žydrute jau neberedys jo, nes ir szi vakara, macziau, atvažiavo jis, sneke-jo Agota pridudama žolynus.

— Macziau ir asz, gaila mer-gaites.

— Ar bent nepavydi, kad Žydrutes vestuvese, tikiu, pa-sizsoksime, o ne tavose, vyrisz-kis juokavo.

— Ir labai pavydecziau, tare Elzbieta, kad tik mane pavy-das ka gelbetu, nes gaila geros drauges.

— Ko gaila? Kita insikiszo, ar kad ji bus turtingo vyro mo-teris, pilnuose namuose szejmi-ninke ir visu valdone?

— Tai jeigu tau Onyt, taip rupejo szejmininkes lizdas, tai ko tu nejai už to Baltrus, ku-ris važinejo ziema pas tave?

— Nejau, kad kvaila buvan.

— Nepikžodziauk, mergele, kalbejo Antanas, deka vok Die-vuli, kad prota prisunte, nes butum pardavus kaili, kaip kad asz pardaviau teliuko sku-rele Gerszkini pereita ziema.

— Nemanau, kad Žydrute už jo eitu jeigu valia turetū, Elzbieta atsiliepe.

— Kas tau eitu už tokio ežio.

— Szventoji teveliu valia daug jaunuju pražudo, kažkas atsake.

Senas kryžius skendo vaini-kuose kuomet Elzbieta vel žeg-nojo save ir pabucziavo mukos kojās. Ji nulipo nuo kryžiaus. Visi sukilo eit namo, nes szven-tas darbas, darbas, kuris neap-lenkiamai metas isz meto atsi-kartoja, buvo užbaigtas. Visi jaute Žydrutes nebuvimą; ne buvo ir to mielo gyvumo jaun-u žydrise, nes ir Petro nebu-vo. Visi ta jaute, tik nei vienas nedriso apie tai snekėti, nes Petras buvo visu mylimas ir jo nebuvimu priezasti jie numane.

— Elzbūt, vesk kažkas ten isz burio suszuko. Ir skardus, liulus Elzbutes balsas paskly-do po placzius, žalius laukus. Czia visas burys pritare. Ste-vojos girele, kuomet galingas balsas pasriuvo isz jaunos kai-mo mergaites krutines, drasiai atsimuszdamas in jos slepinin-gia szlamesi.

— Tave tik viena asz mylesiu, Kol juoda žeme neužbers. Turtu brangiųjų neturesiu. Jos szirdis dangū man atvers."

Klause laimingųjų dainos platus laukai, klause jos didis dangus; tamsioj naktele klau-se jos.

Atvirts, teisingas Petras pir-ma karta savo gyvenime prise-lino prie lango pažiureti, kas dedasi szviesioje grinceioje. Jo akys atsireme tiesiog in Žydru-te. Ji sedėjo nei gyva, nei mi-rus; melynios akys žemyn nu-leistos; storos geltonu plauku srugos griuvo jai ant jos kak-tos, padarydamos szeszeli. Bu-ves gyvenimo pilnas, skaistus, raudonas Žydrutes veidas da-bar tik silpna atminti dare apie save. Szalia jos sedėjo pusam-že esybe, kuri be apsirikimo, buvo galima pavadinti vyru. Jo usai, lyg treigio katino, bu-vo atsisizse toli in szalis. Plau-kai ant jo galvos vede kara, kiekvienas už savo teises. Pry-szakiniai stengesi pasisavinti pakauszi ir žemesnus plotus. O žemutiniai vel kariavo už savo teises — spyresi ir pryszaki.

Akys jau apsiblause nuo sutar-tuviu aplaistymo. Liežuvis py-nesi. Žodžiai maiszeis ir dau-gumas ju dingo gyvulio su-niurzgime. Balta Žydrutes ran-ka trukeziojo, kad pasiliuosuo-ti isz jo rankos. Szieduotinis, pasvires prie senio Upeno, ran-koje laike besiteleskuojanti degtines stikleli ir gyresi:

— Uoszvi, asz tau sakysiu, tu senas žmogus, žinai ir matai kad asz ne esu driskius. Tu-riu gyvenima, kaip stikla, tu-riu gražius gyvulius, gerus pa-dargus. Tavo dukte už manes, kaip už muro. Nu, kas be ko, jei kuomet szelme prasikalstu, ga-lima su virvagaliu trupczuka apdrožti; tas kaulu nesulaužys; jei bent keleta Petnycziu melyn-pabus. Turi paczia, turi ir valia ant jos.

— Kaip ne, žente, kaip ne, Upenas Laukiniui pritarinejo.

— Jog tu savo mergelkos neduotum už manes, jei asz bu-cziau kokis apsilaidelis, ar ne?

— Asz matan, kad tu, žente, turi vyro galva ant savo pecziu tai ja tau ir atidodu.

— O myletis, tegul kvailiai mylisi, snekejo Laukinis in se-ni Upena, vis artyn prie stalo linkdamas po nasztos sunkumo nuo iszgertos degtines.

— Czia reikia gyventi ir del tokiu žmoniū nera kada gaisz-ti. Ar daug kartu klausai szni-nes, kaip jis tave myli? Ne lo-ja kada reikia, nakezia nesergs-ti namu, ar sziaip taves neklaus-o, nu ir duodi in kaili, nes jo valdonas, duoda jam duona. Tai ir czia taip, uoszvi.

— Tiesa sakai, žente.

Žydrute drebejo, kaip apu-szes lapas del savo ateities. Szaltas prakaitas sudrekin-o jos veida. Ji mate, kad nera esybes galinezios ja iszgelbet nuo tos ateities, kuomet pat-s jos tikras tevas ja parduoda. Ir skrido ji mintimis prie Szven-ciausios Motinos, auginusios sunu-skausmu vainika, Jezu. Melde pagelbos isz dangaus augstybiu, nes ateinanti diena jai leme versme žaizdu, kurias tik grabo lenta gales iszgydyt.

— Pasaulio motina, nuliu-dusiuju užtareja, priduok man, menkai dregnos žemeles dul-kei, daugiau jiegu, kad asz ga-lecziau ramiai priimt ta baisu teisma, kurs su szventumu bus padarytas sziai paskutinei tamsiai naktelei praslinkus. Kaip saulute gražiai užzišbes, minios, mano sesiu ir broliu akyaizdoje, atiduos mane in prazuti. Ir tavo namuose, o Mo-tina, padarys ta melaginga ak-ta po tavo akiu.

Norejo ji pakelt akis prie kybanczio ant sienos paveikslo, prie Marijos szirdies paveiks-lo, kad melstis mintim, prie jos kad tik jai save atidnot, kaip netiketai lange sutiko Petro akis. Jos žerejo, kaip dvi ugni. Jose szviete begaline meile, jos dege baisiu kersztu. Žydrute aszaromis apsiopyle. Lyg kas ja susmauge, akyse pasidare tam-su. Už valandeles atsikvepus, ilgai in langa žiurejo, bet Pe-tro ten jau nebuvo.

Petro szirdis smarkiai eme plakti, kumszcziai kietai susi-gniauže ir, rodesi, siena nebe-izlaikys priesz ji jis sunaikins ta szlykszczia esybe ir sena jo laimes pardaveja skaudžiai nu-baus. Bet kažkas jo szirdies gi-lumoj praszneko in ji:

— Te nepakils tavo kersztu ranka.

Ir Petras greitai nuejo tolyn.

Jo akyse stovejo gyvas mie-los Žydrutes paveiks-las priesz neteisiu teisma, kuris ja ati-duoda pražuvimui. Petras ejo greit neklausė saves, kur jis ei-na. Nei laiko tokiam klausimui nebuvo. Garsus artimas van-dens užimas nuo lietu patvinu-sioje Muszoje ji trauke. Paupy-je vesesne oro srioive ji prizadi-no. Petras skubiai atriszo val-tele nuo medžio, kad susitikti su vandens smarkumu, perga-leti ir ji po nuovargia užmigti. Vilnys pagavo valtele, lyg skie-dra, ir smarkiai nesze ja ten, kur ji, skubejo. Petras jautesi esas smarkiu bangū valdonu, nes anos jam tarnavo. Siurbavo, nesze ji, nes jis liepe galingam vandeniui tai daryti. Bet ve jau nebetoli; jis girdi vandens ver-kima tai juoka, tai keista žaidi-ma.

Tai sustaugia, lyg mirties krutine; tai trinktelia, lyg ka-nuoliu szuviai; tai vel, lyg gi-rrios giesmes atbalsys, suvaito-ja, dideliam verpetui besida-rant.

Stiprios Petro rankos valdo irklus, kaip aras sparnus pade-besiuose. Galingas vanduo be paliovos skalavo in valteles krutine ir verpeto melodija tukstancziais balsu slinko vis artyn. Petras drasiai priezino-si, bet vanduo eme ji in savo nelaisve. Ir sztai priesz Petra regykla: Vanduo perkuno smarkumu puola in tamsia be-dugne. Tai staugdamas szoka aukstzyn, tai vel krinta atgal. Vienu akiš mirksniu Petras dingo baisiamė sukuryj. Valte-le, kaip lengva skiedra numete toli in szali, tik Petra vanduo sau pasiliko.

Kuomet laksztigale de-jo malda ant Auszros Dievaites aukuro Galinio sode po sekly-czios langu, senas artojas jau nemięgojo. Pauksztelio cziul-bejimas snekejo jam apie at-beganczia Szvento Jono diena. Kelesi senis isz lovos, vilko szvarka ant saves ir, paemes dideli ražanczin, poteriauda-mas, ejo apžvelgt, prakaitu su-vilgytus žemeles vaisius, pasi-geret ju žvilgsniu. Kada pir-mieji saulutes spinduliai insi-reme in Krinczino bažnyczios szona, baltas dievnamis gražiai spindejo po raundonu stogu pro Papivesiu miszko kampa. Senis Galinis ejo takeliu, vedancziu tarp gražiū pasvirusiomis var-pomis rugiu linkui Muszos. Lankas pagal Musza driekesi toli in pryszaki ir atgal. Tra-szios žoles lapeliai ir invairiau-si žiedai spindejo tyros rasos lazsais. Gerejo ryto saulute ir pati Musza, sulaikydama kve-pavima, klausesi, kaip siadbri-ne rasele nurieda nuo vieno la-pelio ant kito.

Senis Galinis greit traukesi atgal, kuomet priejo prie Mu-szos kranto. Jo senos akys pa-szelusiai insmigo in upe ir, bai-

[Tasa Ant 2 Puspilpio]

L. TRASKAUSKAS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Laidoja Kunus Numireliu.

Pasamdo Automobilius Del

Laidotuviu, Krikstiniu,

Vestuviu Ir Kitokiams

:: Reikalams ::

535 WEST CENTRE STREET

Telefonas Nr. 78

MAHANAY CITY, PENNA.

Skaitykite "Saulę"

Zinios Vietines

— Petnyčioj pripuola Sal-
dziausios Viespaties Jezaus
Sždies Szvente.

— Nedelioj pripuola ap-
vaikszejiojimas ant tevo gar-
bes ir yra žinoma kaip "Tevo
Diena," bet mažai kas atsime-
na apie tevo diena, nes tevo
diena yra del jo kožna diena,
kuri jam pereina kartais labai
karti ir dideleje rupejtyje apie
izmaininima savo szejmyneles.
Geri vaikai guodoje savo teva
kožna diena ne tik per "Tevo
Diena," kuri pripuola karta
ant meto.

— Ateinanti, Liepos - July
menesi, dvidešimtis-septinta
reiketu apvaikszejioti Sida-
brines ir tuo paciu sykiu liu-
dnas sukaktuves. Bus jau dvi-
desimtis-penki metai kai Ame-
rika Lietuva pripažino kaip
Teisetina ir Nepriklausoma
tauta.

Jau ir pirm to vieszo paskel-
bimo, Lietuva buvo "Laisva ir
Nepriklausoma," bet kai Ame-
rika vieszai ja pripažino, tai
tada Lietuva jau buvo teiseti-
nai, sulgy visomis tarptautine-
mis teisėmis nepriklausoma.

Szita diena turetu buti taip
pat apvaikszejiojama, kaip ir
Vasario szeszoliktioji. Bet da-
bar nei viena, nei kita szventes
reikšmes neturi, nes dabar tik
liudėsio ir laukimo dienos!

— Subatoj Szv. Bazilio
Vyky.

— Kita sanvaite: Nedelioj
pripuola ketvirta Nedelia po
Sekminiui, ir Szventos Pauli-
nos, taipgi "Tevo Diena," Pa-
nedelyje Szv. Jono Pranciszko;
Utarninke Szv. Avito Abb., Se-
redoj Szv. Efraemo C. D., Ket-
verge Szv. Julijono; Petny-
čioj Szv. Silverijo; Subatoj
Szv. Aloyzo Gonzago.

— Visi mokiniai iz Szven-
to Juozapo para., mokyklos
turejo savo metini izsvaziavi-
ma Lakewood Parke.

— Kita Nedelia, Birželio
(June) 22-tra diena yra pra-
dzia vasarios; yra tai meto il-
giausia diena.

— Subatoj taipgi yra Ame-
rikos Veiliavos Diena.

Pirma diena Vasario
pripuola Nedelioj Birželio
(June) 22-tra diena 12:19 val-
landa ryte.

— Szvento Juozapo Mo-
kyklos Vaikuociu Mokslo Metu
Užbaigimo Programas invyks
Nedelioj, Birželio (June) 15-ta
diena, parapijos svetaineje,
7-ta valanda vakare.

— Morea ir New Bostono
kasyklos nedirba iz priežas-
ties kad vanduo užliejo kasyk-
las.

— John Koback, nuo 327
W. Spruce Ulyezios, likos su-
zeistas in nosi laike darbo
Readingo kasyklose.

Shenandoah, Pa. — Susi-
vien. Liet. Am. 23 Kuopos Di-
delis Piknikas invyks, Nede-
lio, Birželio (June) 15-ta die-
na, Firemen's Grove, Brandon-
villeje. Vieta graži. Yra visi
patogumai, Galesime gerte,
valgyte, szokte ir linksmas
Dainas dainuoti. Turesime pro-

gos pasimatyti su savo kaimy-
nais ir draugais, pakvezuoti
tyru oru. Kurie atsilankysite
busite pilnai patenkinti, nes
Susivien. Liet. Am. 23 kuopos
Piknikai visuomet buna sma-
gus, linksmi ir gražus. Pradžia
10-ta valanda ryte. Visi atsi-
lankykite! — Komitetas.

— Petras J. Nanartoviczia,
nuo 186 Virginia Ave., iz
Heights iszene laisnius del ap-
sivedimo su panele Margarieta
D. Radzaviciute nuo 217 Vir-
ginia Ave., iz Heights.

— Elzbieta Balentienė, Ona
Markieviciene, Adomas Bod-
junas, visi iz miesto, taipgi
Mare Szelakienė ir Linda Alan-
sky iz Mahanoy City, randasi
vietinoje ligonbutoje del gydymo.

— Steponas Czelskis, iz
miesto likos skaudžiai sužeis-
tas in koja per nupuolima ang-
lies nuo virszaus laike darbo
Locust Coal kasyklose.

Frackville, Pa. — Kunigas
Stanislovas J. Norbutas izkil-
mingai ir gražiai apvaikszejio-
jo savo Kunigystes Sidabrini
Jubilieju, Nedelioj, Birželio
(June) asztunta diena.

Kunigas Norbutas atnaszavo
izskilmingas Szventas Miszas,
devinta valanda iz ryto. Kuni-
gas Mykolas F. Daumantas iz
Girardville, jam padejo kaip
dijakonas, ir Kunigas Leonas
Peeziukevicius iz Philadel-
phia buvo sub-dijakonas. Ku-
nigas Leonas Peeziukevicius
kelis metus izbuvo Frackville
už vikara. Jis pasake pamok-
sla Lietuviszcai, o Kunigas Ju-
lius Anglu kalba.

Parapijos choras labai gra-
žiai giedoj per Miszas.

Kunigas Norbutas buvo in
kunigus inszventintas Birželio
deszimta diena 1922 metuose,

Szvento Petro ir Povilo Kate-
droje, Philadelphiaje. Primi-
cijas jis laike savo parapijoje,
Szvento Kazmiero, South Phi-
ladelphiaje. Pirm negu jis ga-
vo Frackvilles parapija, jis bu-
vo vikara keliose parapijose
apylinkeje.

Frackvilleje Kunigas Nor-
butas buvo jau dvidešimtis me-
tu. Per ta laika jis daug ka nu-
veike.

Pilnai apvaikszejioti ir pa-
mineti savo klebono Sidabro
Jubilieju, parapijieziai suren-
ge gražiai ir puosznia vakarie-
ne, Vasaicziu svetaineje. Vaka-
riene buvo graži ir skani ir la-
bai skoningai pamarginta gra-
žia programele ir keliomis pra-
kalbomis. Parapijos choras ir
czia labai gražiai pasirode, su-
dainuodamas kelias labai gra-
žias Lietuviszkas daineles.

Parapijieziai per tos vaka-
rienes komiteta inteike savo
klebonui gražiai sidabrine laz-
dele, su dvidešimtis penkiais
karojancizais sidabriniais do-
leriais, ir czeki del septynioli-
ka szimtu ir penkios deszimty-
s doleriu. Czekis visus susirinku-
sius nustebino.

Svecziu, ponu ir ponuociu
susirinko iz viso miesto ir iz
apylinkes, kunigu suvaziavo
nemažai.

Brooklyn, N. Y. — Lietuviu
tremtiniu padetis kasdien blo-
geja. Dvylikai tukstancziu vai-
kuociu gresia badas. Sunku ir
keliems tukstancziams seneliu,
vyru ir moteru, kuriu rankos
nebepajegia dirbti. Kasdien
pasirodo nauji susirgimai džio-
va ir kitomis pavojingomis li-
gomis.

Palengvinkime ju padeti sa-
vo aukomis. Paguoskime juos
savo geru zodziu. Duokime
jiems vilties sulaukti szvieses-

nio rytojaus.
Skubekime su savo auka,
siusdami ja tokiu adresu: Unit-
ed Lithuanian Relief Fund of
America, Inc. 105 Grand St.,
Brooklyn, 11, N. Y.

VAIKO MOKINIMAS

Vaiko mokinimas prasideda
su kudikyste. Mokinti kaip in-
pratinti regulariai valgyti,
miegoti ir dirbti reikia anksti
pradeti. Bet kiekvienas moki-
nimas pasidaro svarbus, kada
vaikas pirmiausia pajunta sa-
vo atskiruma, kad jis pamato,
kad jis yra kitoks negu kiti pa-
sauli.

Nuo treziu iki szesztu metu
vaikai labai megia sekretus.
Visuomet jo dome galima at-
kreipti pasakant: "Eik szia
pasakysiu tau sekreta." Tai
yra, del to, kad jis supranta sa-
vo atskiruma. Jis pradeda su-
prasti, kad kiti žmones jo min-
cziu nemato ir nežino. Tame
amziuje dauguma vaiku pereina
prieszingumo laika. Jie pa-
sistato save priesz pasauli, pa-
sirodydami, kad jie nieko ne-
bijo. Tuo paciu sykiu jiems
daug pagelbsti patarimai. Ke-
turiu metu vaikas atsisako val-
gyti kokio nors valgio, paskui
kada negauna, verkia reikalau-
damas jo. Toks laikas greit pe-
reina, tiktai reikia su vaiku
tactingai apsieiti. Paklusnumo
paliepimams reikia reikalauti
visuomet ir vaikas turi supras-
ti skirtuma tarpe paliepmu ir
patarimu, bet paliepmu turi
buti reti ir trumpi, tuomet jie
tures daugiau reikšmes negu
nuolatiniai. Jaunas vaikas yra
labai jausmingas, ir pagyrimas
už gera daug geriau, neg peiki-
mas už bloga. Jeigu pagirsi ji
už jo geruma ir pasakysi kam
kitam koks jis geras, jis yra ge-
ras. Bet jeigu jis izsgirs sakant,

ATSARGA GEDOS NEDARO

Vasaros laikas, tai yra
izsvaziavimo laikas. Apsiru-
pinkite, kad visi jusu izsvaziavi-
mai butu malonus. Prižiure-
kite kad jusu automobilius ne-
butu sugedes, kad jums del su-
gedusio automobiliaus nelaime
neatsitiktų. Žinokite kad jusu
automobilius yra tinkamas ka-
lionei. Duokite kad jums jusu
automobiliu gerai peržiuretu ir
patikrintu ir Valstijos ant-
spanda, uždetu, kad viskas su
jusu automobiliu yra tvarkoj.

Atsarga gedos nedaro! Žiu-
rekite kad automobiliaus stab-
žiai, (briekai), szviesos, ratai
ir visa kita butu patikrinti.
Sztokia atsarga yra jums ir
jusu szejmynos labai gera ap-
drauda nuo nelaimiu.

Sztokis automobiliu peržiū-
rinejimas yra labai geras, kaip
parodo Pennsylvania valsti-
jos nelaimiu sanskaita. Ameri-
koje per vienerius metus asz-
tuonioliktas nuozsimtis visu
automobiliu nelaimiu atsitiko
už tai kad automobiliai buvo
sugede ar netinkami. Pennsyl-
vanijoje tik ketvirtas nuozsim-
tis tokiu nelaimiu buvo.

Neveluokite; bet tuojaus su-
tokia atsarga apsidrauskite.

VISI AUTOMOBILIAI
PENNSYLVANIOJE TURI
BUTI PATIKRINTI IR PER-
ŽIURETI LIEPOS, (JULY)
31, 1947.

Nevalia automobiliu vaziuo-
ti po tos dienos jeigu jis nera
patikrintas ir jeigu Valstijos
antspaudos neturi.

kad jis blogas, jis tam patikes,
ir bus blogu. Taippat, jeigu jis
girdes sakant, pavyzdziu, kad
jis negali dainuoti, jis tam tiki
ir niekuomet neismoksta dai-
nuoti. Daugume atsitikimu iz
tos priezasties vaikai palieka
nieko nemokanti.

Pradedant mokykla, vaikai
paprastai paima žingsni prie-
doras izsivystymo.

Mokykla užima namu vieta
mokinimui, bet szio laiko di-
dziausias dalykas, tai, kitu vai-
ku intekme. Jis labai jaezia,
jeigu jam kuoni nors reikia
nuo kitu vaiku skirtis, jeigu
jam priversta deveti kitoki ru-
bai neg kitu jo amžiaus vaiku.
Kada tevai supranta szia jaunu-
ma ir ji gerbia, daug gero gali
padaryti. Kitu vaiku tarpe jis
ismoksta draugiskumo ir iz-
tikimybes. Jis megsta jausti
reikalingu ir svarbiu.

Iki dvyliktu metu vaikas in-
gauna paprocius, kuriu velian
nebeatmainysi, kuno prižiure-
jimo paprocius ir kasdieninio
apsiejimo ir mandagumo. Szia-
paprociu sudarymui intek-
mingi yra tie, in kuriuos vai-
kas žiuri su pagarba. Vaikas
tame amziuje paseka kitu ap-
siejimus, ir jeigu tevai bus
kantrus ir mandagus ir su vai-

**YOUR APPOINTMENT
WITH
Safety!**

Summertime is driving time. Make driving time a pleasure. Eliminate the chance of a traffic accident because of mechanical failure of your car. Know that your car is safe to drive—if you drive it safely. Get your car officially inspected.

Checking your car's brakes... headlights... tires... and steering gear and making certain they are in good condition—is added safety insurance for you and your family. Why? Pennsylvania's record proves it. While the national figure for fatal traffic accidents due to mechanical failure of cars is 18%—in Pennsylvania it is only 4%.

Make that appointment with safety—today!

CARS MUST BE INSPECTED BY JULY 31, 1947.

There will be no extension of this period.

You will not be allowed to drive after this date unless you have an official inspection sticker.

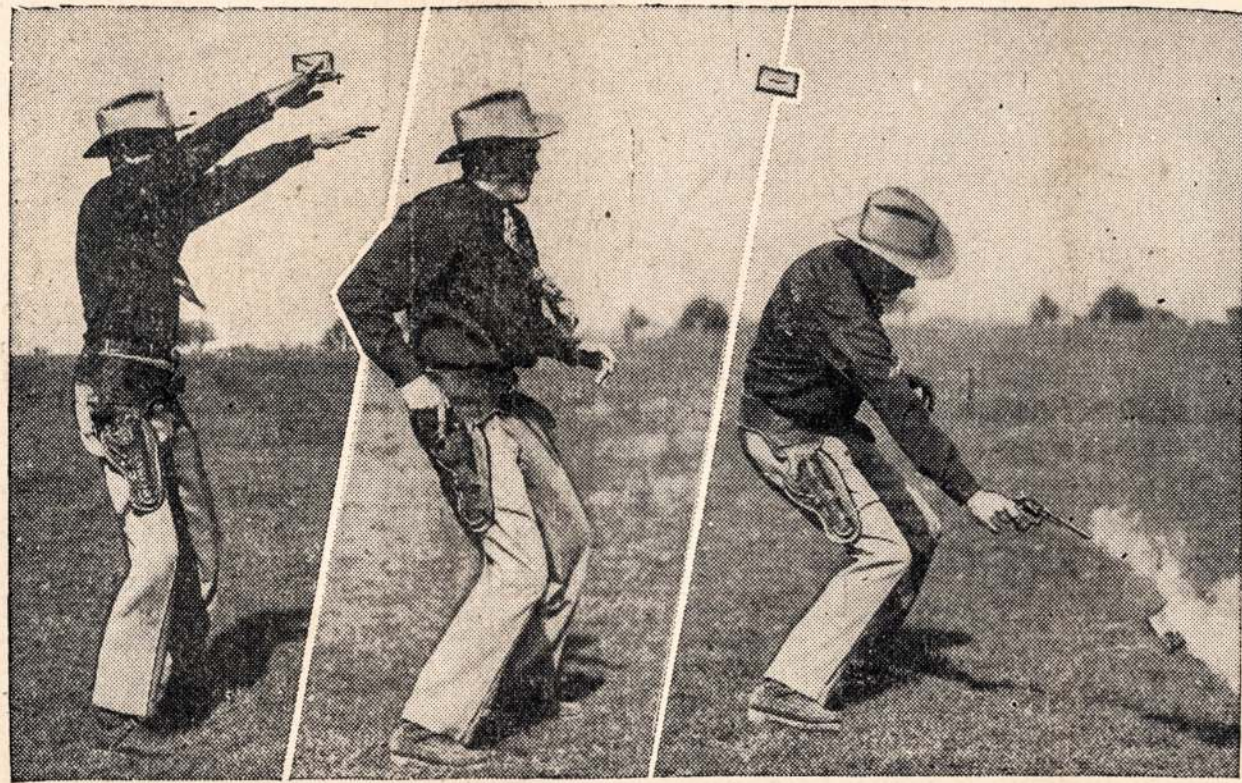
**CAR INSPECTION IS A MUST TO
SAVE CARS... TO SAVE LIVES**

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA

James H. Duff Governor David W. Harris Secretary of Revenue

Greitas Su Revolveriu

Jau beveik iz mados iz-
ejo szaudymai iz revolve-
rius. Kai Amerika da buvo
jauna ir kai visi turejo revol-
verius nesziotis del apsigy-
nimo ne tik nuo laukiniu
žvierių, bet ir nuo vagiu ir

razbaininku, vyrai mokeda-
vo labai greitai revolveri iz-
sitraukti ir taisykliskai
szauti.

Daug musu pasaku Ame-
rikoje pasakoja apie "Dead-
eye Dick," "Wild Bill Hick-

ock" ir "Annie Oakley." Czia paveiksluose Ernie
Lind parodo kaip greitai ir
gerai jis moka szauti iz re-
volverio.

REDDY KILOWATT Odd Jobs PENNSYLVANIA POWER & LIGHT COMPANY

Ant Pardavimo

Namai del dviejų szejmynu,
geram padejime, ant puses loto
prie 628 West Mahanoy St., ir
629 West South St. Atsiszauki-
te ant adreso:

524 West South St.,
Mahanoy City, Pa.